

Voor-
proefje

the happy financial

*In 5 stappen
je financiële
doelen
bereiken*

Marjan Heemskerk

business contact

Marjan Heemskerk

The happy financial

In 5 stappen je financiële doelen bereiken

Uitgeverij Business Contact
Amsterdam/Antwerpen

© 2019 Marjan Heemskerk
Uitgeverij Business Contact
Omslagontwerp bij Barbara
Typografie binnenwerk Zeno
Drukkerij Wilco

ISBN 978 90 470 1322 8
D/2019/0108/749
NUR 601/801/450

Uitgeverij Business Contact maakt deel uit van
Uitgeverij Atlas Contact

www.businesscontact.nl
www.thehappyfinancial.com

INLEIDING

Vroeger was alles beter. Of toch niet... Wanneer het op mijn financiën aankomt, was vroeger echt niet beter. Sterker nog, mijn financiën waren toen meer dan beroerd. Ik had geen inzicht, leefde van salaris naar salaris en ik kon me niet meer herinneren hoe het was om niet in het rood te staan.

Hoe komt het dan dat ik inmiddels een succesvolle blog heb waarop ik particulieren en ondernemers advies geef over hun financiën? Om dat te begrijpen moet ik je twee verhalen vertellen. Allereerst het verhaal van mijn eerste jaren als werkende accountant en hoe ik tot het inzicht kwam dat ik niet alleen anderen moest adviseren over hun geldzaken, maar vooral ook zelf naar mijn eigen advies moest luisteren. En vervolgens het tweede verhaal, waarin ik er niet alleen voor zorg dat ik een goed inzicht heb in mijn eigen financiën, maar ook zodanig ga leven dat ik financieel vrij ben geworden en daarom momenteel kan doen wat ik wil.

En dat ‘doen wat ik wil’ is grotendeels schrijven. Het schrijven van blogs op The happy financial over geldzaken. Hiermee wil ik laten zien dat financiën helemaal niet zo saai en ingewikkeld zijn als veel mensen denken, maar juist ontzettend leuk en gezellig als je eenmaal inzicht hebt. Dat geldt voor je persoonlijke financiën, maar bijvoorbeeld ook voor die van je onderneming.

In dit boek wil ik dit nog groter aanpakken, door je nog meer tips en tricks te geven voor je geldzaken. Praktische, makkelijk toepasbare tips om kleine stappen te zetten. Zodat je je geldzaken, net als ik, ook een klein beetje leuk gaat vinden. Ik verwacht niet dat je net zo enthousiast wordt van je administratie doen als ik (*picture this*: ‘normale’ mensen gaan facebooken wanneer ze zich vervelen of last hebben van werkontwikkend gedrag, ik ga mijn administratie bijwerken. Ik bedoel maar). Maar ik hoop wel dat je na het lezen van dit boek gemotiveerd bent om aan de slag te gaan en niet tegen die letterlijke berg aan administratie opziet.

Dan nu door naar de achtergrondverhalen, ik had je er namelijk twee beloofd. Het eerste verhaal gaat over mijn eigen financiën, maar dan ruim tien jaar geleden. Ik startte net mijn eerste baan als junior assistent-accountant bij een van de grote accountantskantoren. En ondanks dat de buitenkant een ander verhaal ver-

telt – je krijgt als accountant namelijk een leaseauto, laptop, telefoon (dat was toen nog een heel ding) – zag mijn bankrekening er een stuk minder florissant uit.

Iedere maand was het weer een heel gevecht om rond te komen. Ik nam theezakjes mee van kantoor om thuis iets anders te kunnen drinken dan water. Ik reed naar mijn ouders om gratis mee te kunnen eten (ik had toch een leaseauto, dus kom maar op met die kilometers). En ik maakte volledig gebruik van de ruimte op zowel mijn creditcard als het krediet van mijn bankrekening en stond daarom permanent rood. Natuurlijk had niemand dat door. En ook al zou iemand dat doorgehad hebben, dan had ik het glashard ontkend. Want ik had alles goed op orde. Goede baan, leuk appartement, mooie auto. Geldproblemen pasten helemaal niet in dat plaatje.

Na een jaar zo geleefd te hebben, al is overleefd eigenlijk een beter woord, kwam ik eindelijk tot het inzicht dat het zo niet langer kon. Er moest iets gebeuren. Geld ergens vandaan toveren ging niet lukken, dus werd het tijd voor andere maatregelen.

Ik begon met het opschrijven van mijn huidige banksaldo (daar werd ik niet heel vrolijk van) en vervolgens iedere afschrijving (nog minder vrolijk) en alle inkomsten (daar was ik snel klaar mee). In feite had ik mijn eigen versie van het ouderwetse kasboekje gemaakt. Maar dan in Excel natuurlijk. Wie houdt er niet van Excel?

Vanuit hier ging ik steeds verder. Na een tijdje wist ik namelijk op welke data bepaalde zaken werden afgeschreven en kon ik hier rekening mee houden. Ik maakte nieuwe tabbladen in mijn Excelsheets met liquiditeitsoverzichten, watervallen, draaitabellen. En voordat ik het wist was ik niet alleen een ontzettende *finance geek* geworden (oké, dat wist iedereen al), maar wist ik ook iedere euro te herleiden. Er werd niets afgeschreven zonder dat ik wist waar het voor was en als een storting te lang op zich liet wachten, had je mij als eerste aan de telefoon.

Door dit inzicht in mijn eigen financiën gebeurde er iets wonderbaarlijks: ik begon het leuk te vinden om ermee bezig te zijn, om te zien wat er met mijn geld gebeurde. En nog mooier was dat ik door dit alles ook nog eens geld ging overhouden. Niet meteen, maar langzaam gebeurde het wel. En dat was een fijn gevoel!

Na al die jaren gebruik ik nog steeds hetzelfde Excel-schema. Het ene jaar aangevuld met een spaarpotje voor een uitgebreide vakantie, het andere jaar met sheets met daarin de financiën voor de bouw van ons huis – en in een van de latere sheets een bijlage die ervoor ging zorgen dat ik mijn droom achterna kon gaan. En dan komen we aan bij het tweede verhaal.

Dit tweede verhaal is misschien nog wel belangrijker, omdat het precies laat zien wat ik wil vertellen met

dit boek. Want hoe zorg je ervoor dat je geld voor jou gaat werken in plaats van dat jij werkt voor je geld? Hoe zorg je ervoor dat geld je juist vrijheid biedt in plaats van je alleen maar gevangen te houden? Misschien zit je wel in een gouden kooi en zie je niet hoe je daar ooit uit zou kunnen ontsnappen. Of wil je heel graag meer met je geld doen, maar komt er gewoon iedere maand te weinig binnen? Dat dit allemaal gedachten zijn die je tegenhouden, wil ik je duidelijk maken aan de hand van het volgende verhaal.

Inmiddels was ik al bijna tien jaar als openbaar accountant aan het werk, afgestudeerd registeraccountant, en startte in de zomer van 2016 mijn blog *The happy financial*. Ik was op zoek naar een manier om mijn creativiteit kwijt te kunnen en in mijn geval is dat door te schrijven. Het begon als een hobby: in het weekend een blog schrijven was voor mij een vorm van ontspanning. Ik maakte mijn eigen website in WordPress en begon.

De eerste blog ging over inzicht in je financiën en waarom dat zo belangrijk is. Hierin deelde ik het eerste verhaal dat ik in dit hoofdstuk ook vertelde, hoe ik net was gestart als accountant en geen inzicht had. Inmiddels lag dat financiële debacle gelukkig ver achter me, maar het gaf me voldoende stof voor nieuwe blogs.

Een aantal maanden en meerdere blogs later – inmiddels gingen ze niet meer alleen over persoonlijke financiën, maar schreef ik ook voor ondernemers –

ontdekte ik iets moois. Een ontdekking die mijn toekomst radicaal zou veranderen. Ik kon namelijk geld verdienen met mijn blog. Bedrijven waren bereid om mij geld te betalen om me een blog te laten schrijven over een onderwerp waar ze mijn doelgroep mee konden bereiken. Een doelgroep die ze normaliter niet zelf kunnen bereiken. En omdat ik met mijn blog mensen wel kan overtuigen om zich bijvoorbeeld te verdiepen in pensioenen, verzekeringen of hypotheken, hadden ze hier veel geld voor over. Geld verdienen met mijn grootste hobby en datgene waar ik echt heel erg gelukkig van word: schrijven.

Ik zocht uit of het echt mogelijk was om hier mijn werk van te maken en of de inkomsten die ik tot dan toe had gehad niet slechts een eenmalige toevalstrefker waren. Hoeveel opdrachten en hoeveel klanten zou ik moeten hebben om er een mooi salaris aan over te kunnen houden?

Omdat ik een echte accountant ben en altijd zal blijven, maakte ik een financieel plan. Een financieel plan dat ervoor zou zorgen dat ik mijn salaris van mijn baan in loondienst niet meer nodig had. Eerst bekeek ik hoeveel inkomsten ik daadwerkelijk nodig had, zonder rekening te houden met alle luxe die ik mezelf nu permitteerde. Vervolgens rekende ik uit hoeveel opdrachten ik minimaal zou moeten hebben om dit bedrag binnen te kunnen halen. Omdat ik als accountant van nature risicoavers ben, wilde ik wel

voldoende vaste opdrachten om minimaal mijn kosten te kunnen dekken. In mijn geval hield dit in dat ik minimaal drie vaste opdrachten nodig had om mezelf te kunnen onderhouden. Ik gaf mezelf drie jaar de tijd. Na drie maanden zat ik al op dat niveau.

Nu lijkt het misschien alsof het allemaal vanzelf is gegaan, maar dat is zeker niet het geval. Ik heb iedere dag zo hard gewerkt om ervoor te zorgen dat ik die opdrachten binnen had. Iedere ochtend begon ik om 5.00 uur om aan mijn bedrijf te werken om vervolgens om 8.00 uur naar kantoor te gaan. 's Avonds tussen 19.00 en 22.00 uur was het weer tijd voor The happy financial. Dus dat het me is komen aanwaaien, kan ik zonder meer ontkennen.

Dat het na drie maanden al voldoende zou zijn, had ik nooit durven dromen. Maar zodra ik op mijn gewenste niveau zat qua inkomsten, wist ik direct wat me te doen stond: van mijn grootste hobby mijn werk maken. Dat hield dus in dat ik de zekerheid van mijn vaste baan als accountant op ging zeggen en fulltime ging ondernemen.

Er is één ding dat ik wel met zekerheid kan zeggen: als ik niet zo'n goed en duidelijk inzicht in mijn financiën had gehad, had het zonder twijfel veel langer geduurd voordat ik de stap had durven te zetten. Nu wist ik dat ik het met mijn lopende opdrachten zou redden en dat ik ook voor de lange termijn zekerheid had.

Veel mensen vonden het stoer en dapper dat ik deze stap heb gezet. Maar voor mij voelde dat helemaal niet zo, ik had het uitgerekend en was zeker van mijn zaak. En dat ben ik gelukkig nog steeds.

Met welke reden je dit boek ook gekocht hebt, of je nu uit je gouden kooi wilt ontsnappen of eindelijk meer geld wilt overhouden, mijn belangrijkste doelstelling met dit boek is om je beeld van financiën radicaal te veranderen. Financiën zijn echt niet alleen maar saai en vervelend. Je kunt je financiën juist voor je laten werken, wanneer je eenmaal weet hoe en waar je moet beginnen. En dat is precies wat ik je met dit boek wil meegeven. Zodat je je financiën niet langer meer als je vijand ziet, maar juist als je grootste vriend. Een vriend die ervoor kan zorgen dat je dromen uit kunnen komen in plaats van je alleen gevangen te houden in je huidige situatie. En dan hoop ik dat je, net als ik, blij kunt worden van je financiën.

We beginnen makkelijk en altijd in kleine stappen. Voor echt iedereen is het namelijk mogelijk om het juiste inzicht te krijgen en je geld voor jou te laten werken. Maar dan moet je het niet moeilijker maken dan het is. Daarom beginnen we klein en houden we iedere stap ook klein, zodat het goed te volgen is, maar ook zeker leuk om te doen – én zodat je het na het lezen van dit boek ook zelfstandig kunt doen.

JE FINANCIËLE DOELEN BEREIKEN

Over geld wordt nauwelijks gesproken. Praten over geld, in welke vorm dan ook, is nog veel te vaak een groot taboe. Waarom mogen we het er niet over hebben? Waarom wordt geld verdienen nog steeds gezien als iets ‘vies’?

Ik heb me door zes jaar gymnasium heen geworsteld. Een feest was het niet; het taalgevoel dat ik wel voor Nederlands heb, had ik duidelijk niet voor Latijn. Wat ik wel heel leuk vond aan dat vak waren de verhalen over de Oudheid. Een van de verhalen die me is bijgebleven is het verhaal over Vespasianus. Hij stelde een belasting in op urine. De Romeinen urineerden in publieke latrines of leegden hier hun pispotten. Deze urine was veel geld waard, want dit werd verkocht aan wasserijen en werd gebruikt voor het vervilten van wol, die weer werd gebruikt voor kleding. De zoon van de keizer had opmerkingen over deze manier van geld verdienen, waarop de keizer antwoordde: ‘pecunia non olet’, geld stinkt niet.

Waarschijnlijk heeft dit te maken met mijn latere voorliefde voor alles wat met geld te maken heeft, maar juist deze uitdrukking is me bijgebleven. Waarom ik dit vertel? Omdat geld inderdaad niet stinkt. Het is niet iets vies en je mag er zeker gewoon over praten. Dus laten we het heel snel uit de taboesfeer halen en ervoor zorgen dat we ermee aan de slag gaan.

GELD MAAKT JE DROMEN WAAR

Wanneer ik mensen spreek die bijvoorbeeld heel graag voor zichzelf willen beginnen, of die droomreis met hun gezin willen maken, of toch liever een heel andere richting op willen met hun carrière, volgt vaak hetzelfde argument om het vooral niet te doen. Natuurlijk is het de ene keer verpakt in een argument dat gaat over een hypotheek die betaald moet worden, de andere keer over een oppas die niet geregeld kan worden. Maar uiteindelijk komt het altijd op hetzelfde neer: je hebt geld nodig om je droom waar te maken.

Dit staat helemaal los van de discussie of geld gelukkig maakt of niet. Ik heb daar zeker een mening over; ik denk dat het niet zo zwart-wit is als veel mensen denken. Maar daar gaat het uiteindelijk helemaal niet om. Waar het hier om gaat is dat je geld nodig hebt om te kunnen doen wat je zelf wilt. Geld geeft je vrijheid om het bestaan dat je wilt op te bouwen. Dus

geld stinkt zeker niet en het is een mooi iets wanneer je er de juiste dingen mee doet.

DE GOUDEN KOOI

Ben je je eigenlijk wel bewust van je eigen gouden kooi? Je verdient goed, hebt een mooi huis, rijdt een luxe auto. Voor de buitenwereld heb je alles goed voor elkaar. Misschien zijn mensen uit je omgeving wel jaloezers op je en vinden ze dat je het goed voor elkaar hebt. Maar aan dat huis hangt een dure hypotheek en de auto is een leaseauto met een contract waar je niet zomaar onderuit komt. Je levensstijl is aangepast naar je inkomen en het idee dat je het met minder moet doen is beangstigend.

Hoe je terecht bent gekomen in deze door jezelf vormgegeven gevangenis, weet je eigenlijk niet eens meer. Je startsalaris was echt niet bijzonder hoog en je hebt mooie promoties gemaakt, maar je kunt niet zeggen dat je een grote klapper hebt gemaakt door bijvoorbeeld een volledige carrièreswitch. Het is heel geleidelijk gegaan. Ieder jaar kreeg je een beetje meer salaris en met dat salaris ging je duurdere spullen kopen, hoefde je minder op te letten bij het boodschappen doen en gaf je een rondje extra in de bar. Maar ook kon je door dit hogere salaris een hogere hypotheek afsluiten, waarmee je een groter huis kon kopen. Dat grotere huis moest natuurlijk ook ingericht

worden met meer spullen, waar je vervolgens ook weer meer aan moest uitgeven. Gelukkig mag je inmiddels een nieuwe leaseauto uitzoeken, waardoor je toch weer een beetje fatsoenlijk rondrijdt. De hogere bijtelling die dit tot gevolg heeft, voel je toch niet zo erg, want je hebt weer een reguliere salarisverhoging gekregen dit jaar. Je zit alleen weer voor vier jaar vast aan dat leasecontract, maar dat is van later zorg.

Je leeft duidelijk in een gouden kooi. Je hebt een mooi leven voor jezelf gecreëerd, maar dat leven heeft ook een prijs. En zolang je tevreden bent met dit leven en deze levensstijl is er niets aan de hand. Maar je hebt dit boek gekocht, dus waarschijnlijk hoor je toch ergens een stemmetje dat zegt dat het beter kan, leuker kan. En in dat geval is het tijd om na te gaan denken over hoe je in die gouden kooi terecht bent gekomen. Nog belangrijker: hoe je eruit gaat komen. Want hoe de buitenwereld er ook tegenaan kijkt, als je niet gelukkig bent, kan je hypotheek voelen als een strop en die leaseauto als een blok aan je been.

IN VIJF STAPPEN NAAR FINANCIËLE VRIJHEID

Aan al die financiële ellende gaan we nu wat doen. Geen woorden maar daden, zagezegd. Ik heb een stappenplan ontwikkeld dat ervoor gaat zorgen dat iedereen een gezond financieel inzicht kan ontwik-

kelen en daarmee zijn of haar dromen uit kan laten komen. Het stappenplan is ontzettend simpel en dat heeft een reden. Vaak wordt er heel moeilijk gedacht over alles wat met cijfers te maken heeft, en over financiën in het bijzonder. Maar nu ga ik een geheim verklappen: het is helemaal niet zo ingewikkeld. Ik weet zeker dat je na het doorlopen van dit stappenplan denkt: Was dit alles? En dan zeg ik: 'Ja, dit was alles, dat viel mee, toch?'

Het heeft helemaal geen zin om een ingewikkeld en complex proces te bedenken voor het op orde krijgen van je financiën. Want uiteindelijk is het de bedoeling dat je zelf aan de slag gaat, dat je alles zelf kunt doen. Maar ook dat je het plan kunt opknippen in kleine onderdelen en dat je er lol in hebt. Wanneer het te complex is, weet ik zeker dat je op je vrije zaterdag niet 'even' voor de lol aan je financiën gaat zitten. Iets wat ik hoop dat je wel gaat doen met mijn plan.

Natuurlijk is het in het begin wel wat werk en zul je er wat tijd in moeten steken. Maar die tijdsinvestering krijg je aan de achterkant terug en is bovendien grotendeels eenmalig. En bovendien wordt het leuk, weet je nog?

Hoe ziet het vijfstappenplan er dan uit?

STAP 1: KRIJG OVERZICHT

In deze eerste stap ga ik je leren hoe je inzicht in je financiën kunt krijgen. We beginnen met inzicht in je

huidige financiële positie. Hoeveel heb je op je bankrekeningen staan, wat zijn je bezittingen en je schulden? Daarna gaan we verder naar je maandelijkse inkomsten en uitgaven. Hoe kom je nu aan je geld en waar geef je het aan uit? Wat is het saldo van dit totale verhaal? Je gaat zien dat je na deze eerste stap al een heleboel hebt geleerd, maar dat het toch ontzettend simpel is.

STAP 2: BEPAAL JE DOELSTELLINGEN

Wanneer je eenmaal weet wat je startpunt is, kunnen we doorgaan naar de tweede stap. We bepalen de doelstellingen voor de lange termijn en van daaruit stellen we de kortetermijndoelstellingen op. Het opstellen van doelstellingen zorgt ervoor dat je focus houdt tijdens het hele proces. Want er gaan zeker momenten komen dat je mij en mijn stappenplan minder gezellig vindt, maar op zulke momenten is het belangrijk om jezelf te herinneren aan je doelstellingen. Waarom doe ik dit ook alweer? Wat is mijn doel? Het opstellen van doelstellingen is daarnaast ontzettend leuk. Je mag dromen over waar je heen wilt en hoe je toekomst eruit gaat zien.

Goede doelstellingen zijn SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden). Het mooie hiervan is dat deze methode je gaat dwingen om je doelstellingen heel specifiek te maken. Dus niet 'ik wil meer geld overhouden,' maar 'ik wil aan het eind

van het jaar (binnen twaalf maanden) 2400 euro op mijn spaarrekening hebben door iedere maand 200 euro te sparen.' Het opstellen van zulke doelstellingen is iets meer werk, maar levert je wel veel meer op. Het is veel duidelijker en je kunt er veel beter mee uit de voeten dan met algemeen opgestelde doelstellingen.

De doelstellingen zijn in eerste instantie voor de lange termijn: welke dromen heb je en hoe ga je die waarmaken? Die langetermijndoelstellingen mogen iets abstracter zijn dan de kortetermijndoelstellingen. Maar vanuit deze lange termijn gaan we kortetermijndoelstellingen opstellen. Hiermee maken we ze behapbaarder en praktischer. Kortetermijndoelstellingen zorgen ervoor dat je nog meer je focus kunt houden en het is ook een stuk leuker om af en toe iets te kunnen afstrepen.

STAP 3: BACK TO BASICS

Waarom werkt een grote voorjaars schoonmaak zo goed? Omdat het de boel opschudt en je er vervolgens weer fris en fruitig tegenaan kunt. Weg met het oude en aan de slag met het nieuwe. Dat is ook precies wat we gaan doen in deze derde stap. Een detox waarbij je je financiën even goed kunt opschudden.

Een back to basics-periode, waarin je tijdelijk zo min mogelijk geld uitgeeft en structurele besparingen doorvoert in je vaste lasten, zorgt ervoor dat je in een korte tijd heel bewust wordt van je huidige finan-

ciële gedrag en wat dit gedrag je tot nu toe heeft gebracht. Stap voor stap gaan we deze huidige financiële gedragingen splitsen in goede en slechte gewoontes. De goede gewoontes gaan we nog verder uitbouwen en van de slechte gewoontes nemen we afscheid.

Betekent dit dat je helemaal niks mag uitgeven? Nooit meer leuke dingen mag doen? Ja en nee. Het doel van een detox bereik je grotendeels door ineens afscheid te nemen van een aantal slechte gewoontes. Maar dit is gelukkig maar van korte duur. Vanaf dat punt gaan we langzaam weer gewoontes toevoegen.

Bij deze stap maken we ook plannen voor het aflossen van je schulden. Schulden zijn een grote veroorzaker van het dwarsbomen van je dromen en het behalen van je financiële doelstellingen. Het aflossen van schulden is de snelste manier om rijk te worden. Waarom dit zo is en hoe je het snelst van schulden afkomt, vertel ik in deze derde stap.

STAP 4: VERMOGEN OPBOUWEN

Na het aflossen van je schulden, een belangrijk onderdeel uit stap 3, gaan we bij deze vierde stap in op het opbouwen van je vermogen. Wat verstaan we eigenlijk onder vermogen? En nog belangrijker: hoe bouw je dat op? Want met dit vermogen kun je daadwerkelijk je dromen gaan waarmaken.

Omdat beleggen een uitstekende manier is om je vermogen uit te bouwen, wil ik in dit hoofdstuk ook

aandacht besteden aan de beginselen van beleggen. Waar moet je op letten voordat je start met beleggen? Waarin kun je het beste beleggen? Wat levert het meeste geld op?

STAP 5: CHECK-UP

Ben je na stappen 1 tot en met 4 klaar? Eigenlijk niet. Je bent namelijk nooit helemaal klaar met je financiën. Net zoals je iedere keer geld moet uitgeven aan boodschappen en er iedere periode geld binnenkomt op je bankrekening, zul je altijd alert moeten zijn ten aanzien van je geldzaken.

Daarom doe je regelmatig een check-up van je financiën. Hoe sta je er nu voor? Zijn er grote wijzigingen geweest ten opzichte van de voorgaande periode of ten opzichte van je opgestelde budget? Wat is de oorzaak van deze wijzigingen? Moet je actie ondernemen naar aanleiding hiervan? Hoe dichterbij je erop zit, hoe sneller je kunt reageren op onverwachte wijzigingen.

Dit houdt in dat ik checklists geef voor een wekelijkse, maandelijkse en jaarlijkse check-up. Tegen de tijd dat je hier bent aanbeland, voel je je al een stuk comfortabeler ten aanzien van je financiën en kijk je er misschien zelfs naar uit om ermee aan de slag te gaan.

Natuurlijk zullen er *hiccups* zijn en gaat er wel eens iets mis. Of gaat de wasmachine kapot wanneer je net

een lekker bedrag hebt gespaard voor je droomleven. Maar ook daar heb ik tips voor. Hoe ga je hiermee om? Wat moet je op zo'n moment vooral niet doen? Op deze manier ben je zelfverzekerd over je financiën en blijf je dat ook in de toekomst, hoeveel wasmachines er ook kapotgaan.

OOK VOOR ONDERNEMERS

Is het stappenplan alleen bedoeld voor je eigen persoonlijke financiën? Nee, zeker niet. Je kunt het net zo eenvoudig toepassen op de administratie van je onderneming. Want ook voor je eigen bedrijf is het belangrijk om inzicht te hebben in je geldzaken, om te weten waar je nu écht geld mee verdient en waar je op kunt besparen. Met als uiteindelijk doel om ervoor te zorgen dat je bedrijf voor je werkt, in plaats van dat je je rot werkt in je bedrijf en er te weinig aan overhoudt. Ook dat is het waarmaken van dromen, maar dan als ondernemer.

Iedere stap uit het stappenplan eindigt daarom met een aparte paragraaf voor ondernemers. In deze paragraaf geef ik specifiek aan welke onderdelen uit het stappenplan voor ondernemers in een ander licht gezien dienen te worden en hoe je dit aanpakt. Dit gedeelte is van toepassing op iedere ondernemer, maar veel zaken zullen toegespitst zijn op zzp'ers en mkb'ers. Hierbij ga ik er met name van uit dat je als

ondernemer zelf aan het roer staat van je financiën en geen administrateur in dienst hebt die dit voor je regelt. Aan de andere kant: ook als je die wel hebt, wil je als ondernemer zelf weten hoe het staat met je bedrijf en de analyses die we gaan maken, zijn voor iedere ondernemer interessant.

Met het toepassen van dit stappenplan voor ondernemers ga je kritisch door je ondernemingsfinanciën heen. We gaan analyses opzetten die ervoor zorgen dat je weet hoeveel je nu verdient, maar ook hoeveel dat in de toekomst zal zijn. We gaan gerichte acties uitzetten zodat je nog meer van je onderneming kunt maken.

Voor een gedeelte van de lezers van dit boek zal de ultieme droom zijn om ook een eigen bedrijf te starten. In dat geval begin je met het op orde krijgen van je persoonlijke financiën en zorg je ervoor dat je geld voor je werkt. Wanneer je eenmaal zover bent om de stap te zetten en je voldoende financiële zekerheid hebt om te gaan ondernemen, kun je dezelfde stappen herhalen, maar dan voor je onderneming. Het enige wat je hoeft te doen, is de extra paragrafen voor ondernemers te lezen en de mindset die je hebt ontwikkeld voor je persoonlijke financiën ook op je ondernemingsfinanciën toe te passen.

*In het
boek:*

Met The happy financial worden geldzaken wél leuk!

- Worden alle stappen uit het plan verder uitgelegd.
- Leer je overzicht krijgen, doelen stellen, je basics op orde krijgen en hoe je vermogen op moet bouwen.
- Krijg je toegang tot templates waarmee je direct zelf aan de slag kunt.
- Vind je checklists voor een wekelijkse, maandelijkse en jaarlijkse check-up.

'Marjan kan geldzaken zo eenvoudig uitleggen. Ik weet nu hoe ik alles op orde kan krijgen en dat geeft zoveel zelfvertrouwen.'

Het boek ligt in de winkels op 17 oktober '19.
Bestel 'm alvast via de (online) boekhandel of

thehappyfinancial.com